

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2044

Vragen van het lid **Karabulut** (SP) aan de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *de voedselbank die de noodklok luidt*. (Ingezonden 26 februari 2009)

1
Wat is uw oordeel over het bericht dat de Voedselbank Nederland de noodklok luidt vanwege een forse toename van het aantal mensen dat een beroep doet op de voedselbank en het razendsnel slinken van haar voedselvoorraden?¹

2
Deelt u de mening dat gezien de economische recessie, het aantal mensen dat een beroep zal doen op de voedselbank zal toenemen? Zo ja, wat gaat u doen om te voorkomen dat de rekening van de crisis bij de allerzwaksten neergelegd gaat worden en steeds meer mensen geen voedsel meer kunnen kopen of krijgen van de voedselbank? Zo nee, denkt u dat het aantal mensen dat een beroep moet doen op de voedselbank zal afnemen, waarom en hoeveel?

3
Is het waar dat de voedselbank een beroep zou kunnen doen op een Europees fonds voor armoedebestrijding en hiervoor instemming van de overheid nodig is? Zo ja, wat zijn doelen en

voorwaarden van dit fonds? Bent u bereid te kijken naar mogelijkheden om dit geld naar Nederland te halen en te investeren in armoedebestrijding?

4
Wat zijn de tot op heden behaalde resultaten als gevolg van uw afspraken met gemeenten om te komen tot betere samenwerking met voedselbanken? Heeft dit geleid tot een afname van het aantal mensen dat een beroep moet doen op een voedselbank?

¹ Metro, 25 februari 2009: «Magazijn voedselbank raakt steeds leger».

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Klijnsma** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 23 maart 2009)

1
Ik heb kennis genomen van het bericht dat het aantal mensen dat een beroep doet op de voedselbank fors toeneemt en dat de voedselbank door haar voorraden heen raakt. Zie ook mijn antwoord op vraag 2.

2
De huidige toename van het aantal mensen dat gebruik maakt van de voedselbank lijkt op dit moment niet zijn oorzaak te vinden in de economische recessie. De toename van het aantal klanten kan verklaard worden door de grotere bekendheid

en toegankelijkheid van de voedselbanken. Zo zijn de voedselbanken eind 2008 veelvuldig in de media geweest. Ook zijn de toelatingscriteria voor het verkrijgen van een voedselpakket verruimd waardoor meer mensen in aanmerking komen voor een voedselpakket. Tegelijkertijd stelt de Stichting Voedselbanken Nederland (SVN) dat leveranciers minder levensmiddelen beschikbaar stellen. De SVN weet niet of dit door de crisis komt.

Waar ik voor wil zorgen is dat minder mensen gebruik hoeven te maken van een voedselbank. Ik ben van mening dat de gemeenten bij uitstek in staat zijn om mensen in hun problematiek terzijde te staan en hen meer duurzaam op weg te helpen, juist ook in tijden van crisis. Ik vind dan ook dat gemeenten en voedselbanken de komende periode extra alert moeten zijn om mensen in een zo vroeg mogelijk stadium te helpen en daarmee grotere problemen helpen te voorkomen. Samen met gemeenten zal ik mij in ieder geval blijven inzetten voor het meer duurzaam op weg helpen van mensen door het bevorderen van participatie, het aanbieden van schuldhulpverlening en het bevorderen van het gebruik maken van voorzieningen.

3
Nee, de voedselbank kan geen beroep doen op een Europees fonds

voor armoedebestrijding. U bent over het betreffende Commissievoorstel op 7 november 2008 geïnformeerd via het fiche «Verordening inzake voedselverstrekking aan minder bedeelden in de EU», Tweede Kamer, vergaderjaar 2008–2009, 22 112, nr. 723. Er bestaat inderdaad sinds 1987 een regeling binnen het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid ten aanzien van voedselverstrekking aan de meest behoeftigen in de Europese Gemeenschap. De middelen in het kader van deze regeling komen ter beschikking van de lidstaten, niet van de voedselbanken. De regeling is in het verleden opgezet in het kader van het afbouwen van interventievoorraden. Vanwege de gestegen voedselprijzen en de grotendeels verdwenen interventievoorraden heeft de Commissie nu voorgesteld deze aan te passen. Belangrijkste wijziging is dat de Commissie nu voorstelt om geld (weer via de lidstaten) ter beschikking te stellen aan voedselbanken en andere charitatieve instellingen om naar eigen keus voedsel aan te kopen op de vrije markt. Lidstaten die wensen deel te nemen moeten een verzoek indienen bij de Europese Commissie en worden vervolgens verplicht hun nationale voedselprogramma te cofinancieren met nationale middelen. Deze regeling past naar het oordeel van Nederland niet binnen de doelstellingen van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Om die reden is Nederland tegen verdere uitbreiding van het programma. Nederland heeft nooit aan de regeling deelgenomen en is tegen verdere uitbreiding van het programma. Overigens kunnen veel lidstaten zich om vergelijkbare redenen als Nederland niet vinden in het voorstel.

4

Tijdens de bestuurlijke conferentie: «Voedselbanken en gemeenten: samen aan tafel» is een groot aantal wethouders en vertegenwoordigers van voedselbanken met elkaar in gesprek gegaan over hoe tot een betere samenwerking te komen. Een aantal wethouders, vertegenwoordigers van voedselbanken en de MO-groep heeft samen met mijn voorganger een intentieverklaring voor betere samenwerking ondertekend. Hiermee is een impuls gegeven aan de andere gemeenten en voedselbanken om dit

op lokaal niveau te gaan doen. Voorafgaand aan de conferentie is een quickscan gehouden naar de mate van samenwerking tussen gemeenten en voedselbanken. Deze samenwerking heeft als doel klanten van de voedselbank te wijzen op – en door te geleiden naar – de gemeentelijke voorzieningen. De quickscan is in november 2008 aan uw Kamer aangeboden. Ik ben voornemens deze in 2010 te herhalen. Dan kan een eerste balans opgemaakt worden of meer gemeenten en voedselbanken met elkaar samenwerken. Verder wordt met input uit de conferentie een Toolkit voor betere samenwerking tussen voedselbanken en gemeenten ontwikkeld. Deze Toolkit zal in mei beschikbaar zijn. Ik kan u niet melden of de afspraken hebben geleid tot een afname van het aantal mensen dat een beroep doet op een voedselbank. Aangezien de voedselbank een particulier initiatief is heb ik daar geen zicht op.